

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága az első- és másodfokú eljárásban a Nónay és Nónay Ügyvédi Iroda, majd dr. Putnoki-Nagy Pál ügyvéd által képviselt felperesnek az elsőfokú eljárásban dr. Újvári Tamás ügyvéd, majd dr. Kovács Bálint ügyvéd által képviselt alperes ellen kötelesrész kiadása iránt a Budai Központi Kerületi Bíróságon 15.P.22.001/2005. számon megindított és a Fővárosi Bíróság 2008. november 27. napján meghozott 44.Pf.632.804/2008/7. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős - kijavított - ítélet ellen a felperes részéről 74. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 44.Pf.632.804/2008/7. számú jogerős ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 100.000 (Egyszázezer) forint együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget;

kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 149.000 (Száznegyvenkilencezer) fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a felperes kötelesrész kiadása iránti keresetének részben helyt adott, és kötelezte az alperest 3.736.250 forint és annak 2004. március 13. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatai, valamint perköltség megfizetésére. A felperesnek a törvényes öröklés jogcímén előterjesztett keresetét elutasította. Az ítéletben megállapított tényállás szerint a peres felek féltestvérek. Édesapjuk, néhai F. A. - a továbbiakban: örökhagyó -

végrendelet hagyása nélkül 2004. március 13-án halt meg. A 2004. szeptember 8. napján kelt 1435/Kjő/156/2004/2. számú öröklési bizonyítvány szerint az örökhagyó örökösei egymás közt egyenlő arányban - a törvényes öröklés szabályai szerint - a felperes és az alperes lettek, az örökhagyó házastársának özvegyi haszonélvezeti jogával terhelt.

Az örökhagyó életében rendszeresen vásárolt különböző személygépkocsikat azzal a céllal, hogy azokat - felújítás után, magasabb áron - értékesítse. Az örökhagyó és házastársa 1987. augusztus 27-én a közös vagyonukból vásárolták meg a sz-i 4848. hrsz. alatti telek megnevezésű ingatlant. Erre - az építési engedély jogerőre emelkedését követően - 1989-ben hétvégi üdülőház építését kezdték el, amit a házastársak a közös vagyonukból finanszíroztak. Az örökhagyó személyesen végezte a ház alapjának kiásását, a betonozást, illetve alakította ki azt a „szuterén lakást” a pincében, ahol ezt követően lakott. Szakmunkásokat csak akkor hívott, amikor erre feltétlenül szükség volt. Az építkezés teljes költsége 1.001.500 forintban határozható meg. A sz-i önkormányzat a 1993. június 12. napján kelt 2093/1993. számú határozatával a hétvégi ház épületre a használatba vételi engedélyt megadta.

Az örökhagyó házastársa - édesanyjának 1990-ben bekövetkezett halálát követően - törvényes öröklés jogcímén megszerezte a sz-i 3595. hrsz. alatti ingatlan tulajdonjogát, melyet 1992. augusztus 25-én értékesített 700.000 forintért.

Az örökhagyó és házastársa 1993. június 9-én a házastársi közös vagyonukból megvásárolták a sz-i 4849 hrsz. alatti - a tulajdonukat képező 4848. hrsz. alatti ingatlannal szomszédos - telekingatlant. A sz-i önkormányzat az 1996. november 4. napján kelt 3289/1996. számú határozatával engedélyezte e két ingatlan - 4848 hrsz. alatti - egy ingatlanná való alakítását; valamint ugyanazon a napon jogerőre emelkedett 3273/1996. számú határozatával a hétvégi ház épület lakóházként történő használatát.

Az örökhagyó 1999-ben, illetve 2000-ben az ingatlant érintő felújítási munkálatokat rendelt meg, illetve végzett személyesen. Ennek során átalakították a földszinten már meglévő fürdőszobát és WC-t, a ház több nyílászáróját kicserélték, új padló- és csempeburkolat készült, valamint az egész épületet rákötötték a csatornahálózatra.

Az örökhagyó és házastársa 1994. március 23-án az alperes számára megvásárolták a ... szám alatti lakásingatlant, holtig tartó haszonélvezeti jogukkal terhelt.

Az elsőfokú bíróság e három ingatlanrész értékét összesen 14.945.000 forintban állapította meg, és ez alapján a felperes javára kötelesrész jogcímén - figyelemmel a Ptk. 607. § (2) bekezdésére, 665. § (1) bekezdésére, 666. § (1)-(2) bekezdéseire, 670. § (1) bekezdésére, 671. § (1) bekezdésére, 672. § (1) bekezdésére - 3.736.250 forint megfizetésére kötelezte az alperest. A felperesnek a Daewoo Matiz gépkocsi hagyatékba tartozásának

megállapítása, és törvényes öröklés jogcímén 212.500 forint megfizetése iránt előterjesztett keresetét elutasította. Azt állapította meg, hogy az örökhagyó a gépkocsit értékesítette, és a felperes az eljárás során nem tudta bizonyítani azt a tényt, hogy a vételár az alpereshez került.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperest terhelő marasztalás összegét 2.494.406 forintra leszállította. Megítélése szerint a sz-i 4848 hrsz. alatti ingatlanra történt építkezéskor az örökhagyó házastársának 700.000 forint különvagyona volt - amely az édesanyjától örökölt ingatlan értékesítéséből származott - és ezt az összeget erre a célra felhasználták. A jogerős ítélet indokolása szerint: mivel az építkezés teljes költsége 1.001.500 forint volt, a kötelesrész alapja csak a 700.000 forint feletti rész, összességében 267.625 forint.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a Pp. 164. §-nak, 206. §-nak és 221. §-nak rendelkezéseit sérti, kirívóan okszerűtlen, logikátlan, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében - tartalma szerint - a jogerős ítélet hatályában tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Pp. 270. § (2) bekezdése és a Pp. 275. § (3) bekezdésének együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja az anyagi jogi jogszabálysértés vagy az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró eljárási jogszabálysértés megvalósulása.

Ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás megalapozatlan, a jogszabálysértés megállapítható (BH 1998.401.).

Ehhez képest a felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott jogszabálysértésekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítási eljárás adatainak az egymással való egybevetése, azok okszerű, logikai ellentmondásokról mentes és a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt elveknek megfelelően történt értékelése alapján megalapozottan állapította-e meg a tényállást.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól - érdemben - csak a sz-i 4648 hrsz. alatti ingatlanon végzett építkezés költségeinek megítélésében tért el, azzal az indokolással, hogy azt 700.000 forint mértékben az örökhagyó

házastársának különvagyona fedezte, így ez az összeg nem képezi a felperest megillető kötelesrész alapját.

Ezzel szemben a peradatokból egyértelműen megállapítható, hogy az építkezést az örökhagyó és házastársa már 1989-ben megkezdték. A hivatkozott különvagyon vizsont az örökhagyó házastársa csak 1992. júliusában szerezte meg. Mindezekből okszerűen az következik, hogy ezt a pénzösszeget - egyéb bizonyítékok hiányában - nem lehet teljes bizonyossággal úgy tekinteni, hogy az építkezésre fordították.

Az ezzel ellentétes következtetésen alapuló jogerős ítélet sérti a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokból okszerű következtetéseket vont le és helytálló indokolással, a Pp. 164. § és 206. §-ban rögzített elveknek megfelelően állapította meg a tényállást.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A fellebbezési és a felülvizsgálati eljárásban való pervesztessége miatt az alperest kötelezte a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésére - a felperes fellebbezési- és felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei megfizetésére.

A fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illeték összegéről az Itv. 39. § (1) bekezdése szerint meghatározott illetékalap (1.241.850-1.241.850 forint) figyelembevételével az Itv. 46. § (1) bekezdése és az 50. § (1) bekezdése szerint határozott. Az alperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint köteles az államnak megfizetni, külön felhívásra.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2009. november 18.

Dr. Orosz Árpád s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Julia s.k. előadó bíró, Dr. Csentericsné Dr. Ágh Bíró Ágnes s.k. bíró

K. Gyné

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő